

Begäran om laglighetsprövning

Jag överklagar kommunstyrelsen i Bollnäs kommuns beslut 2026-03-12 § 54, Dnr KS-2024-00048 genom laglighetsprövning enligt 13 kap KL.

Rätt att överklaga: Den klagande, undertecknad, är folkbokförd i Bollnäs kommun och har således rätt att överklaga beslutet enligt 13 kap 2 § KL.

Överklagandefristen: Enligt 13 kap 4 § KL ska överklagandet ha inkommit till förvaltningsrätten inom tre veckor från det att justerat protokoll anslagits på kommunens anslagstavla. Protokollet anslogs den 17 mars 2026, och överklagandefristen varar således till och med den 7 april. Överklagandefristen är därmed iakttagen.

Klagande:

Jonatan Hölzgen
19950919-2259
Rabo 3542
82195 Bollnäs
073-203 73 16

Bakgrund

Kommunstyrelsen i Bollnäs kommun beslutade den 12 mars att samla kommunens verksamhetsstöd i en central avdelning under kommunstyrelseförvaltningen. Verksamhetsstödet har innan beslutet varit organiserat under respektive förvaltning. Kommunstyrelsens beslut lyder som följer:

att kommunens stödresurser ska organiseras i en mer ekonomiskt fördelaktig gemensam avdelning för att öka samordningen inom kommunen och utveckla ett mer robust och likvärdigt stöd mot chefer och kärnverksamhet,

att kommunchefen får i uppdrag att med dialog och delaktighet med berörda verksamheter, fackliga parter och skyddsombud säkerställa att avdelningen har ett tydligt uppdrag med effektiva arbetssätt och processer samt definiera vilka funktioner som bör ingå,

att förändringen genomförs stegvis med utgångspunkten i en övergripande organisation inom det gemensamma och utvecklade verksamhetsstödet utifrån funktioner/roller och kammungemensamma arbetsuppgifter, samt

att implementeringen av förändringen ska vara slutförd senast i mars 2027, med delrapport till kommunstyrelsen i oktober 2026 samt att det under punkten "Allmän aktuell information från kommunalråd och kommunchef" lämnas information till kommunstyrelsen när det finns viktig information att lämna i ärendet.

Beslutet har sitt ursprung i kommunfullmäktiges beslut 2023-12-18 § 231, "Utvecklingsplan för en ekonomi i balans". I beslutspunkt sju ges kommunchefen i uppdrag att utveckla och effektivisera

verksamhetsstöd för att reducera kommunens totala personalkostnader med 2 % utifrån 2023 års kostnadsnivå. Detta motsvarar 25 miljoner kronor och 45 tjänster.

I december 2025 presenterades ett förslag för kommunstyrelsen, där kommunstyrelsen beslutade att begära en återrapport i mars 2026 med förslag på hur kommunens stödresurser kan organiseras. Därtill beslutade kommunstyrelsen i samma ärende att uppdra till kommunchef att i samverkan med förvaltningscheferna och de fackliga organisationerna upprätta en åtgärdsplan för en förbättrad arbetsmiljö. Som ett led i arbetet med omorganisationen och med arbetsmiljön så har tre workshops genomförts med representanter för berörda verksamheter, fackliga parter samt skyddsombud.

Tidigare kartläggningar, arbete inom kompetensförsörjningsplanen, samt ovan nämnda uppdrag från kommunfullmäktige, har legat till grund för en kartläggning av cirka 100 personer. Av dessa har 60 personer diskuterats ingå i förslaget.

Jag hävdar att kommunstyrelsen har agerat kompetensöverskridande och saknar befogenhet att fatta det beslut som togs samt att beslutet strider mot lag eller annan författning. Vidare hävdar jag att det finns starka skäl för att beslutet är olagligt, och kan orsaka en konkret och irreversibel skada för såväl allmänna som enskilda intressen, varför kommunen bör beläggas med verkställighetsförbud fram tills det att förvaltningsrätten har kommit med ett slutgiltigt avgörande i frågan.

Jag yrkar:

1. Att beslutet upphävs i enlighet med 13 kap 8 § kommunallagen, samt
2. Att förvaltningsrätten beslutar om inhibition i enlighet med 28 § förvaltningsprocesslagen

Till stöd för min talan anför jag följande:

Gällande yrkande 1:

Kommunstyrelsen ska ej besluta i ärenden av principiell beskaffenhet

Enligt 5 kap § 1 KL ska fullmäktige besluta i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen eller regionen. 5 kap § 1 punkt 3 KL nämner specifikt nämndernas organisation och verksamhetsformer. Enligt 5 kap § 2 får fullmäktiges beslutanderätt i dessa frågor inte delegeras till nämnderna.

Kommunstyrelsens beslut strider alltså mot 5 kap § 1 KL.

Styrelsens beslutanderätt om särskilt angivna förhållanden som rör andra nämnders verksamhet.

Enligt 6 kap § 8 KL får fullmäktige besluta att styrelsen får fatta beslut om särskilt angivna förhållanden som rör andra nämnders verksamhet. Fullmäktige i Bollnäs har dock inte beslutat att delegera den rätten till kommunstyrelsen. Som framgår av reglemente för kommunstyrelsen, Dnr KS-2025-00075, antaget av fullmäktige 2025-06-16 § 86 (se bilaga) har fullmäktige endast delegerat

till kommunstyrelsen att besluta i ärenden gällande styrelsens egna förvaltningsorganisation, inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt.

Kommunstyrelsens beslut kan därför inte anses ha stöd av 6 kap § 8 KL.

Om myndighetsutövning och tillämpning av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda

Enligt 6 kap 8 § KL får styrelsen inte ges rätt att fatta beslut som rör andra nämnders myndighetsutövning, tillämpning av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda. En icke oväsentlig del av den personal som är föremål för omorganiseringen till en ny enhet under kommunstyrelseförvaltningen utför, på delegation från nämnderna, myndighetsutövning och beslut i ärenden som rör enskilda.

Som framgår av bakgrunden och det bifogade tjänsteutlåtandet så innebär förslaget att inrätta en ny avdelning, "Stöd och service" inom kommunstyrelseförvaltningen. Drygt 100 medarbetare har omfattats av kartläggningen och omorganisationen bedöms i dagsläget att omfatta 60 medarbetare. Det är en väsentlig förändring av förvaltningarna.

De befattningar för de tolv tjänster vid barn- och utbildningsförvaltningen som är föremål för omorganisationen är en administratör/ledningsstrateg, en skolassistent, och tio skoladministratörer. Skoladministratörernas uppgifter består bland annat av tillämpning av skollagen i fråga om frånvaroutredningar och ärenden som rör enskilda i fråga om beslut om skolskjuts på delegation av barn- och utbildningsnämnden. För socialförvaltningens del är avgiftshandläggare och handläggare föremål för omorganisationen. Se bifogad fil "Befattningar per etikett inom prel definition verksamhetsstöd", som presenterades för kommunstyrelsen i september 2025.

Om nämndernas delegationsrätt i den nya organisationen.

Enligt nämndernas reglementen framgår även att nämnderna själva är anställningsmyndighet för personalen vid förvaltningen, med undantag för förvaltningschef som anställs av kommunstyrelsen. Enligt 6 kap 37 § KL får nämnderna uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap 5-8 §§ KL, men då nämnderna själva är anställningsmyndigheter så finns det inget stöd i lag eller reglementen för att delegera den rätten till den personal som nu kommer att ingå i kommunstyrelseförvaltningen.

Kommunfullmäktige och vidare kommunstyrelsen har avhängt sig beslutanderätten i frågor rörande nämndernas förvaltningsorganisation.

Som framgår av Högsta Förvaltningsdomstolens, dåvarande Regeringsrättens, utlåtande RÅ 1984 Ab 34, saknar fullmäktige rätt att besluta i frågor som fullmäktige har delegerat till nämnderna. För att fullmäktige ska återfå beslutanderätten måste fullmäktige först återta den delegerade beslutanderätten.

Det framgår av fullmäktige fastställda reglementen, specifikt Reglemente för barn- och utbildningsnämnden, Dnr BUN 2025-00322, beslutad av fullmäktige 2026-01-31 § 15, Reglemente för socialnämnden, Dnr SN 2025-00279, beslutad av fullmäktige 2026-01-31 § 11, Reglemente för miljö- och byggnämnden, Dnr KS-2025-00074, beslutad av fullmäktige 2025-06-16 § 87, samt Reglemente för teknik- och fritidsnämnden, Dnr 2019-00134, beslutad av fullmäktige 2022-11-28 §

200, att nämnderna själva har delegerats rätten att besluta om nämndernas förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt.

Det innebär att kommunfullmäktige, och i utsträckningen kommunstyrelsen, har avhängt sig rätten att besluta i fråga om nämndernas förvaltningsorganisation.

Om kommunstyrelsens allmänna lednings- och samordningsroll

Kommunstyrelsens beslut kan ej heller rättfärdigas via 6 kap 1-2 §§ KL, kommunstyrelsens allmänna lednings- och samordningsroll. Ledningsrollen ger inte rätt att överta nämndernas organisationsbeslut, i synnerhet inte då kommunfullmäktige redan har avhängt sig den rätten till nämnderna.

Om nämndernas lagstadgade tillsyns- och kontrollskyldighet

Enligt 6 kap 6 § KL ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten, och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Denna omfattande omorganisation kommer innebära att nämnderna kommer att sakna möjlighet att i enlighet med ovan nämnda paragraf säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och fullmäktiges riktlinjer, och att den interna kontrollen är tillräcklig. Nämnderna kommer att sakna förmåga att styra, prioritera, och följa upp verksamheten utan att behöva gå via en annan nämnd eller förvaltning.

Detta framgår tydligt av det tjänsteutlåtande som presenterades för kommunstyrelsen i december 2025 där den föreslagna nya organisationen beskrivs mer i detalj än det tjänsteutlåtande som presenterades för kommunstyrelsen i mars 2026, som främst berör processen för att öka delaktigheten och förbättra arbetsmiljön.

“Inom “Stöd och service” föreslås tre enheter:

- *Projekt och samordning, med ansvar för uppdrag som har tydlig start och slut och som varierar över tid.*
- *Beredning och koordinering, som hanterar tidskritiska processer som behöver finnas nära verksamheten och pågå kontinuerligt.*
- *Administration och systemstöd, med ansvar för kommunövergripande processer och administrativa uppgifter.*

/.../

Vidare föreslås att ekonomiavdelningen återtar sina tidigare uppdrag, med en mindre utökning som omfattar arbete med verksamhetsplanering, internkontroll samt kvalitets- och verksamhetsuppföljning.”

- Ur tjänsteutlåtande daterat 2025-11-25

Då verksamhetsplanering, internkontroll samt kvalitets- och verksamhetsuppföljning flyttar från nämndernas förvaltning till ekonomienheten under kommunstyrelsen försvagas nämndernas möjlighet att tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt, som stipuleras i 6 kap 6 § KL.

Att ansvaret för projektuppdrag flyttas från nämndernas förvaltningar till kommunstyrelsen försvårar nämndernas arbete att tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer, exempelvis via barn- och utbildningsnämndens arbete med skolfrånvaro genom det EU-finansierade *FUN-projektet* (Främja ungas närvaro).

Gällande yrkande 2:

En bedömning av om inhibition bör meddelas i mål om laglighetsprövning måste grundas på ett preliminärt ställningstagande till frågan om det överklagade beslutet är olagligt av de skäl som åberopas av den som klagar på beslutet. Inhibition bör endast komma i fråga om starka skäl talar för att beslutet är olagligt och förbudet är ägnat att förhindra att ett allmänt eller enskilt intresse åsamkas beaktansvärd skada, se RÅ 1986 ref 7.

De starka skäl som talar för att beslutet är olagligt är de rättsliga argument som är redogjorda för i yttrandet ovan gällande yrkande 1.

Som framgår av ett nyhetsinlägg på Bollnäs kommuns intranät vid namn "Uppstart och planering - Samla verksamhetsstödet", daterat 25 mars 2026, så har arbetet med införandet av den nya organisationen påbörjats redan innan beslutet har vunnit laga kraft.

Som framförts i yttrandet gällande yrkande 1 så riskerar nämndernas förmåga att uppfylla sin lagstadgade tillsyns- och kontrollskyldighet i enlighet med 6 kap 6 § KL att permanent skadas om omorganisationen genomförs innan domstolsprövning sker.

Som framgått av den redogjorda bakgrunden samt de bifogade handlingarna så omfattas omkring 60 anställda av denna omorganisationen. Därtill framgår det av det bifogade tjänsteutlåtandet att omorganisationen kommer att innebära en neddragning av personalstyrkan motsvarande 45 tjänster. Verkningarna av att det redan påbörjade införandet av den nya organisationen fullföljs innan förvaltningsrättens slutliga avgörande tillkännages kan bli svåra att återställa.

Det finns således en överhängande risk att ett verkställande orsakar en konkret och irreversibel skada för såväl allmänna som enskilda intressen, varför kommunen bör beläggas med verkställighetsförbud fram tills det att förvaltningsrätten har kommit med ett slutgiltigt avgörande i frågan.

Bilagor:

Reglemente för kommunstyrelsen

Reglemente för barn- och utbildningsnämnden

Reglemente för socialnämnden

Reglemente för teknik- och fritidsnämnden

Reglemente för miljö- och byggnämnden

Tjänsteutlåtande+2025-11-25+-+Uppdrag+till+kommunchef+att+utveckla+och+effektivisera+verksamhetsstöd

Befattningar+per+etikett++inom+prel+definition+verksamhetsstöd++per+mars+och+nov+2024

Klagande:

Jonatan Hölzgen

19950919-2259

Rabo 3542

82195 Bollnäs

073-203 73 16